

19.	P	Janez Eudes, duhovnik	Otoče	18.00	†† Vernerja Šmita in Baro Kučenič
20.	T	Bernard, opat	Kamna Gorica	18.00	† Jožefo Očko, 7. dan
21.	S	Pij X., papež			maše v fari ne bo
22.	Č	Devica Marija Kraljica			maše v fari ne bo
23.	P	Roza iz Lime, devica	Kamna Gorica	18.00	† Jerneja Koselja, obl.
24.	S	Jernej, apostol	Dobrava	17.00	†† Marjana in Bojana Kozjek
25.	N	21. NEDELJA MED LETOM	K.Gorica Otoče	8.00 10.00	za zdravje za farane
26.	P	Tarzicij, muč.	Otoče	18.00	†† starše in brata Grabljevec in starše Ramšak
27.	T	Monika, mati sv. Avguština			maše v fari ne bo
28.	S	Avguštin, škof			maše v fari ne bo
29.	Č	Sabina, muč.	Dobrava	18.00	v zahvalo in priprošnjo
30.	P	Feliks, muč.	Kamna Gorica	18.00	po namenu
31.	S	Pavlin, škof	Dobrava	17.30	†† Jožeta in Marijo Šolar in Marijo Slak
1.	N	ANGELSKA NEDELJA	Kamna Gorica	8.00	†† Moškove

ŠE ZBIRAMO PRIJAVE ZA ROMANJE V HEILIGENBLUT, GROSSGLOCKNER in ZELL AM SEE, potem ko smo skupaj z župnijo Breznica prvi avtobus že napolnili. Prijavite se do ponedeljka 26. avgusta, da bomo romanje lažje organizirali.

Otroci, samo še nekaj dni počitnic je ostalo, kmalu se bomo spet srečali pri verouku. Upam, da med počitnicami na Boga niste pozabili. Vsekakor Bog ni pozabil na vas. Starši, upam, da boste v novem veroučnem letu poskrbeli za veroučno vzgojo tako, da se boste z otroci redno udeleževali nedeljske svete maše. Pri krstu otrok ste to obljubili, brez vas dobre veroučne vzgoje ne more biti! Mladi, sploh birmanci, pomagajte svojim staršem pri tem! Bog računa na vse nas!

Izdala župnija Kamna Gorica. Odgovarja: Marko Avsenik, žup. upravitelj.
El. naslov: marko.avszenik@rkc.si Telefon: 041 614 964

ŽUPNIJSKI LIST ŽUPNIJE KAMNA GORICA

Letnik 2. Št. 17. (od 18. 8. do 1. 9. 2024)

Prof. Jože Kurinčič: SLOVENSTVO V ZATONU Demografski trendi in narodna identiteta

V Benečiji

Ko sem letos s prijatelji hodil po Beneški Sloveniji, smo se ustavili tudi v Trčmunu, rojstnem kraju Ivana Trinka. V pogovoru z domačini smo izvedeli, da šteje vas več kot 40 hišnih števil, ima pa le 14 prebivalcev. Podobno stanje je v sosednji vasi Mašera, kjer je starejši možak v značilni pojoči govorici pripovedoval, kako se vas prazni in kako ji daje življenje samo še par zagnanih posameznikov. In ko je govoril o svoji družini, je povedal, kako je pred kratkim hčeri dejal: »Veš kaj, moja draga hči, jaz bi silno rad bil nono!« Hči pa mu je odgovorila: »Tata, ne bo nič, sem že naročila novega pisiča (psička).« Podobno stanje je tudi v drugih beneških vaseh. V tej deželici pod Matajurjem se je v zadnjih 50 letih zmanjšalo število prebivalcev za več kot tretjino. »Tele dolince« so opustele, senožeti in polja so se zarasli, v vasice sili robida, leščevje, divje živali...

Redki starejši domačini med seboj sicer še govorijo slovensko, mladi pa skoraj ne več. V zadnjih letih je po deželici sicer videti dvojezične napise, za katere pa se zdi, da imajo bolj vlogo etnološkega sporočila o tem, da so tu nekoč govorili »un dialetto slavo«. Tako je kljub temu, da je v tej pokrajini lepo število zagnanih kulturnih in narodnih delavcev, kljub dvema slovenskima časopisoma (*Novi Matajur*, *Dom*), kljub dobro obiskani dvojezični šoli, prevladujoč vtis, da se slovenstvo iz te pokrajine poslavlja. Še več, da ta nekdanja lepo kultivirana in sorazmerno gosto naseljena pokrajina ostaja brez ljudi in se spreminja v divjino, ki je zanimiva le še za vikendaše, lovce na živali in starine.

Prav zanimivo je, kako ljudje na dolgo in široko in kar z nekakim navdušenjem pripovedujejo o tem žalostnem stanju svoje dežele. Depopulacija in deslovenizacija deželice sta *leitmotiv* skoraj vseh pogovorov. Kot bi bili ljudje uročeni v to zadržanost v smrt.

V Sloveniji

Beneška Slovenija je jasna predpodoba razvoja slovenstva tudi v matični Sloveniji. Leta 2023 se je v Sloveniji v enem dnevu rodilo povprečno 47 otrok, umrlo pa 59 prebivalcev. Že sedmo leto zapored je umrlo več prebivalcev, kot se jih je rodilo. V letu 2023 se je rodilo 16.989 otrok, umrlo pa je 21.540 prebivalcev. Naravni primanjkljaj je znašal 4551 prebivalcev. V povprečnem dnevu se je iz tujine priselilo 93 ljudi, odselilo pa 63 prebivalcev (*MMC RTV 23. 7. 2024*). Po naših krajih, vaseh in ulicah srečuje človek pretežno starejše ljudi. Otrok je po nekaterih krajih le za vzorec. Ko hodim po sprehajalni poti v mojem kraju, srečujem mladenke s psički v naročju, mlade pare, ki usmerjajo svojo čustveno energijo na svoje štirinožne ljubljence, namesto da bi skrbeli za svoje otroke. Dr. Matjaž Gams, eden vodilnih slovenskih demografov, pravi, da je trend na področju demografije v zahodnem svetu tak, da »bodo manjši narod, kot sta slovenski in hrvaški, v naslednjih 100 letih izumrli« (*Delo, 12. 7. 2024*). Ta trend spodbuja globalistična politika odprtih meja in svobodnjaške ideologije, ki so usmerjene proti družini.

Pred 100 leti se je število Slovencev hitro večalo; mnogi so morali s trebuhom za kruhom in mnogi so tudi v tujini ostali živ del narodovega telesa. Ob vzpostavitvi države ob koncu prejšnjega stoletja je slovenstvo doživelo zenit. Danes število Slovencev v izseljenstvu in zamejstvu zelo hitro pada; o tem, kako je z narodno pripadnostjo prebivalcev matične Slovenije, pa si ne upamo natočiti čistega vina. Pri zadnjih dveh »ljudskih štetjih« namreč vprašanja o verski in narodni pripadnosti ni bilo. O teh dveh najpomembnejših identitetnih opredelitvah je tako rekoč prepovedano spraševati, ker da gre za »osebne podatke«.

Tabujsko je tudi vprašanje, kako naj bi se priseljenci v Sloveniji integrirali. Ob velikem številu tuje delavne sile in odsotnosti priselivitvene politike in učinkovitih integracijskih programov se dogaja nekaka internacionalizacija slovenskega javnega prostora – v državi postaja angleščina drugi jezik. V nekaterih knjižnicah izposodijo mladim bralcem več knjig v angleškem kot v slovenskem jeziku. Ob odsotnosti vzgoje narodne zavesti v šolah na eni strani in občutka ogroženosti na drugi se pojavlja nekultivirana narodna zavest oz. nacionalizem, ki se manifestira v obliki raznih »vard« in »vaških straž«. Tako levičarski kot desničarski politiki se prav nič ne bojijo globalizacijske angleščine, ki se košati v vsem javnem prostoru in vdira tudi v sintakso njihovega jezika. Levičarjem je slovenska narodna identiteta že vnaprej nekaj sumljivega, desničarji pa bi reševali slovenstvo s tem, da bi zavirali gojenje maternega jezika in kulture pri priseljencih.

Mnogi o demografski zimi sicer govorijo, a bolj kot o pojavu, ki mu ne vemo ne vzroka ne zdravila. Kot o nekakšni usodi, ki nas je doletela. Liberalna stran o staranju

prebivalstva, o izgubljanju narodne in verske identitete, noče videti skoraj nobene težave. Širi se nekak anacionalni in celo protičloveški cinizem: če ne bomo govorili slovensko, se bomo pač sporazumevali v kakem drugem jeziku; če ne bo več Slovencev, bodo pač drugi; in če ne bo na Zemlji ljudi, bodo pa druga živa bitja. Človek se je na Zemlji že tako preveč razmnožil in ogroža ravnovesje v naravi.

Zakaj cveti lipa?

Če hočemo trend obrniti, moramo najprej biti prepričani, da je dobro in osrečujoče ohranjati svojo narodno identiteto. Odgovor na vprašanje, zakaj biti zaveden pripadnik naroda, v katerega si se narodil, ni enostaven. Odgovori raznih nacionalističnih ideologij in rasnih teorij o tem, da je tvoj narod in ti z njim nekaj boljšega, da si že po krvi ali pripadnosti kaki civilizaciji boljši od drugih, niso le zmotni, ampak tudi nevarni. Pravi odgovor nam daje krščanstvo, ki nas uči, da je vse, kar smo, božji dar. Tudi narodnostna identiteta. Zato je prav s hvaležnostjo ta dar živeti kot član skupnosti, v katero si naroden. Kot tak najlažji uresničiš svoje človeško poslanstvo.

Na simpoziju, posvečenem 70-letnici *Slovenske kulturne akcije*, je prof. Andrej Fink začel svoj prispevek z vprašanjem: *Zakaj cveti lipa?* In navajal nanj zelo različne vprašljive odgovore. Npr. zato, da ljudje nabiramo čaj ali da nam je v senci pod dišečo lipo prijetno... A trezna misel takoj presodi, da taki antropocentrični odgovori niso pravi, da cvetenje lip ne tu zaradi nas ljudi, ampak zaradi nje same, da cveti zaradi življenja samega, ki je nedoumljiva skrivnost. Prav tako je z življenjem kakega naroda in zato odgovor na vprašanje o njegovem smislu ne more biti ne koristosten ne ideološki, ampak je lahko le hvaležnost za čudoviti dar, da sem to, kar sem; veselje in čudenje, da sem naroden v neki narod. Podobno misel je zapisal Srečko Kosovel: *Živeti, živeti je smisel življenja*. Živeti, in ne životariti, polno živeti. Gojiti veselje do življenja in ga udejanjati. Cveteti in roditi sadove. V tem je smoter in sreča.

Obrniti trend

Kaj potrebujemo Slovenci, da obrnemo trend, ki nas vodi v narodovo smrt? Najprej lahko rečemo, da ne gre toliko za politično kot za moralno vprašanje – tako vladajočih kot vseh prebivalcev države. Zato ni najpomembnejše vprašanje, katera politična opcija bo zasedla vladne palače na Gregorčičevi v Ljubljani, ampak če bo z zgledom in zakonodajo podpirala družino in veselje do življenja. Doslej v tem oziru Slovenci nismo imeli sreče: mnogi naši državni voditelji niso bili zgled urejenega družinskega življenja in velik del zakonodaje ni prijazen do družine in otrok in ne podpira veselja do življenja.

Poleg zgleda je zelo pomembno tudi to, da si narodni voditelji ne zatiskajo oči pred resnico o demografski zimi in da imajo jasno vizijo, kako prebroditi rdeče morje bele smrti. Zelo pomembno je, da znajo nagovoriti državljane in jim natočiti čistega vina o neprijetni resnici in jih hkrati navdušiti za spremembo življenjskega sloga. Kot vsaka pot navzgor je tudi ta težka in kot taka nepopularna, saj terja odrekanje. Če hočemo več življenja, bo treba več časa, energij in denarja nameniti domu in družini, manj potovanjem in proizvodnji – potrošnji materialnih dobrin.